

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO, PROMET

Licijska knjižnica,
Ljubljana

Uredništvo in upravljanje je v Ljubljani, Gradišče štev. 17/1. — Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čem v nem. uradu v Ljubljani 11.953. — Štev. telefona 552. — Naročnina za ozemlje SHS: letno D 60.—, za pol leta D 30.—, za četrt leta D 15.—, mesečno D 5.—, za inozemstvo D 90.—. — Plača in tožl se v Ljubljani

LETO V.

LJUBLJANA, dne 18. maja 1922.

ŠTEV. 59.

List stane od 1. marca 1922:

celoletno Din. 75.—, t. j. (K 300.—);
polletno Din. 37.50, t. j. (K 150.—);
četrtletno Din. 18.75, t. j. (K 75.—);
mesečno Din. 6.25, t. j. (K 25.—).

Pristojnost borznega razsodišča.

Vsaka večja borza ima svoje borzno razsodišče, ki nudi obiskovalcem borze prednost, da razsojajo o borznih poslih stanovski tovariši, ki so o potrebah trgovine in o vseh stvarnih okolnostih iz lastne izkušnje zadostno informirani, ki imajo vso potrebno strokovno izobrazbo, da morejo ne da bi vprašali druge veščake za mnenje, že na podlagi lastnega znanja izveči v vseh sporih, ki bi nastali iz borznih poslov, objektivno razsodbo. Borzno razsodišče ima tudi to prednost, da se more v najkrajšem času ugotoviti, ali je sporna pogodba pravnoveljavna, in ali se mora to ali drugo borzno operacijo, ki sloni na predmetni pogodbi še izvršiti.

Razsodišče zagrebške borze za blago in vrednote je pristojno za vse spore, ki nastanejo iz borznih poslov, sklenjenih na zagrebški borzi, ako gre za spor med osebami, katere so bile ob sklepu spornega posla ali ko se je uročila tožba, člani borze in se niso potem pismene pogodbe podvrgli podsočnosti kakega drugega sodišča. Razen tega pa je razsodišče zagrebške borze pristojno v vseh sporih o borznih in o trgovskih poslih, ki bi se — z ozirom na njih naravo in na predmet posla — moglo zaključiti na zagrebški borzi, ako so se stranke predhodno ali naknadno izrečno in pismeno podvrgle podsočnosti imenovanega razsodišča, in to tudi v primeru, da se ni dotične trgovske posle sklenilo na zagrebški borzi. Pri protokoliranih trgovcih ali članih kake druge borze v Jugoslaviji, se smatra, da je soglasje stranke glede podsočnosti borznega razsodišča že tedaj podano, ako je stranka brez ugovora sprejela sklepno pismo, ki vsebuje opombo, da je za spore iz dotičnega posla, pristojno zagrebško borzno razsodišče. Borzno razsodišče mora pa, tudi ako bi bilo v smislu citiranih določil pristojno, vendar zavrniti razpravo in presojati v sporih, ki nastanejo iz terminskih poslov diferencialnega značaja, pri katerih ni tudi ne ena sama izmed pogodbenih strani protokoliran trgovcih za predmetno vrsto vloge, ali ki glasom obrtnega lista ne producira, predeluje ali preprodaja predmetno blago. V sporih, v katerih je redno sodišče končno in pravomočno sklenilo, da spadajo pod nadležnost borznega razsodišča, mora razsodišče brezpogojno razpravljati in razsojati.

Kdor začne kak posel, za presojati katerega je pristojno borzno razsodišče, se je s tem, da začne ta posel, podvrže vsem borznim predpisom glede razsodišča.

Statut borze v Novem Sadu, vsebuje tudi določila o »Sodišču novosadske borze« ter določa, da se morajo vsi spori, ki nastanejo iz borznih poslov, sklenjenih na imenovani borzi preiskati in presojati pred borznim sodiščem, in to: ako obstoja spor med

osebami, koje so bile ob sklenitvi spornega posla ali ob vložitvi tožbe zapisane kot člani ali obiskovalci borze, a se niso potem pismene pogodbe podvrgli podsočnosti drugega sodišča. — Statut novosadske borze pravi dalje, da je borzno sodišče pristojno za razvoj vseh sporov o trgovskih poslih, katere bi se moglo skleniti na tej borzi, ako so se stranke predhodno ali naknadno pismeno in izrečno dogovorile o pristojnosti tega sodišča, akoravno se niso posli sklenili na imenovani borzi. —

Kakor vidimo, se določila novosadske borze glede podsočnosti, bistveno ne razločujejo od tozadevnih določil zagrebške borze in ako pogledamo statut dunajske borze, se bomo lahko prepričali, da so tudi tam določila glede borznega razsodišča slična določilom naših borz.

Pod podsočnost borznega sodišča spadajo tedaj tudi trgovci, ki niso vpisani pri borzi pod pogojem, da se je to izrečno in pismeno dogovorilo. Da, zagrebška borza smatra, da je tak sporazum med strankama že tedaj podan, ako je protokolirani trgovci sprejeli brez ugovora sklepno pismo, ki vsebuje klauzulo, da spadajo spori iz predmetne kupčije v podsočnost borznega sodišča. Protokolirani trgovci, ki so prejeli sklepno pismo s tako opombo, smejo glede poslov, imenovanih v pismu, tožiti pri borznem sodišču, ne da bi bili borzni člani in ne da bi ta posel sklenili na borzi. Z druge strani pa vidimo, da morejo spori iz kupčij, sklenjenih na borzi, tudi ako sta oba pogodnika člana borze, spadati v podsočnost rednih sodišč, v primeru da ste se stranki pismeno pogodili, da bo v morebitnih sporih, ki bi nastali pri sklenitvi tega ali onega posla, pristojno drugo sodišče.

Pravna pomoč med Slovenijo in Julijsko Benečijo.

(Izveček iz Pravnega Vestnika.)

Na konferenci nasledstvenih držav v Rimu, ki se je vršila v mesecih april, maj in junij 1921, so razpravljali tudi o pogodbah o medsebojni pravni pomoči in o izročevanju hudo delcev in so izdelali načrte za dve takšni pogodbi med nasledstvenimi državami. Pogodbi pa moreta stopiti v veljavo še le, ko bodo odobrile posamezne vlade od svojih delegatov izdelane načrte in zamenjale ratifikacijske listine. Po skušnjah, ki jih imamo do sedaj v enakih stvareh, vtegne poteči še več let, preden se vse to zgodi. Potreba po ureditvi vseh teh razmer pa je nujna in zaradi tega je treba skrbeti za surogat, ki naj nadomešča začasno pravilno mednarodno pogodbo.

Ob prevratu koncem oktobra 1918 so bili razbiti tudi osrednji uradi na Dunaju, njih uradniki so se vračali, vsaki v svojo domovino. V pravosodnem ministrstvu pa so se pred razhodom domenili o načrtu pravno-politične pogodbe, ki bi naj urejala pravno pomoč med sodnijami novonastalih držav. Ker pa v tistih prvih burnih mesecih, ki so sledili prevratu, ni bilo pričakovati, da pride

kmalu do sklepanja formalnih pogodb, so ubrali drugo pot. Poverjenstvo za pravosodje v Ljubljani, ki je imelo tedaj vse pravice kakor analogno ministristvo v bivši Avstriji, je že meseca decembra 1918 sporočilo vsem sodnijam v Sloveniji, da se pogaja z avstrijskim pravosodnim ministristvom zaradi sklepanja pravno-politične pogodbe, naznanilo jim je glavne smernice in jim priporočalo naj se drže teh načel. To je sporočilo poverjenstvu avstr. ministristvu na Dunaju, ki je smatralo to za zadostno obljubo, ter je avstrijskim sodnijam uradno naznanilo, v katerih stvareh morajo napram Sloveniji smatrati vzajemnost za podano. Na to je poverjenstvo za pravosodje v Ljubljani z naredbom z dne 10. junija 1919 »Uradni list« 525, dalo sodnijam v Sloveniji soglasna naročila. Ker ta naredba utegne vsakega zanimati, navedemo nje vsebino v sledečem: Na podstavi §§ 79 in 84 izv. reda se objavlja, da je nemško-avstrijski državni urad za pravosodje s svojo naredbom z dne 14. aprila 1919 zajamčil vzajemnost. Vsled tega se morajo izvršilni naslovi, ki so nastali v Nemški Avstriji pred 2. novembrom 1918, izvrševati tudi v Sloveniji, kakor domači izvršilni naslovi. Izvršilne naslove, ki so nastali v N. Avstriji po 2. novembru 1918 pa morajo izvrševati sodnije v Sloveniji smisloma, uporabljajoč načela, ki so veljala za pravno pomoč v izvršilnih stvareh med Avstrijo in Hrvaško in Slavonijo. Imenovani državni urad je nadalje razglasil, da morejo nemško-avstrijske sodnije v nastopnih primerih gledé sodnij na ozemlju deželne vlade za Slovenijo smatrati vzajemnost (reciprociteto) za zajamčeno: Pripadnikom tega ozemlja, vstevši svoj sedež, se pripoznava po § 33 o. d. z. državnopravna sposobnost pridobivati pravice. Pripadniki tega ozemlja se oproščajo dejanja varščin za pravdne stroške, ter se jim sme dovoliti pravica revnih. Listine, ki jih je na tem ozemlju v predpisani obliki naredilo ali poverilo in opremilo z uradnim pečatom javno oblastvo ali notar, ne potrebujejo nobenega daljnjega poverila.

Nemško avstrijski državni urad za pravosodje je nadalje naročil podrejenim sodnijam, da morajo sprejemati in reševati v slovenskem jeziku pisane dopise slovenskih sodnij. — Sodnijam v Sloveniji torej ni treba prilagati svojim v slovenskem jeziku pisanim zapisom, ki jih pošiljajo sodnijam v Nemški Avstriji, prevoda v nemški jezik, pač pa morajo vsled vzajemnosti sprejemati v nemškem jeziku pisane dopise uradov v Nemški Avstriji ter jih reševati. —

Ravno tako, kakor Slovenija in Avstrija, ste postopali Avstrija in Čehoslovaška. Tudi med tema dvema državama ni do sedaj prave pogodbe. V vseh treh deželah se je uredba do sedaj prav dobro obnesla in nadomešča začasno popolnoma formalno pogodbo.

(Dalje prihodnjič.)

Trgovci industriji! ali ste že kaj darovali za
TRGOVSKI DOM!
Prispevke sprejema:
„Trgovski dom, Ljubljana“
Gradišče 17.

Rokodelska opravila državnih delavnic.

V tej zadevi je izdal oddelek ministristva trgovine in industrije v Ljubljani dne 12. 5. 1922 pod št. 3278 vsem obrtnim oblastvom I. stopnje naslednjo okrožnico:

Na številne pritožbe v zadnjem času, da se izvršujejo v raznih jetniških, poštnih, železniških in vojaških zavodih rokodelska opravila in sicer ne le za lastno uporabo dotičnih zavodov, temveč tudi za zunanje odjemalce, se ugotavlja sledeče:

Glasom lit. i) člena V. ces. patenta z dne 20. decembra 1859 drž. zak. št. 227 ne veljajo določila obrtnega reda za obrtna (t. j. predmet obrtov tvoreča) opravila kazenskih in poboljševalnih zavodov. K poslednjim spadajo tudi prisilne delavnice. S tem je indirektno rečeno, da smejo ti zavodi izvrševati rokodelske obrtne posle. Glede njih izvrševanja veljajo posebni predpisi. Tako veljajo za obrtna opravila javnih hranilnic: razpisi just. min. od 14. februarja 1866, št. 1753, od 6. aprila 1877, št. 4533, od 23. septembra 1880 št. 8892, od 25. februarja 1886 št. 360, zb. n. 3668, od 12. aprila 1886 št. 360 zb. n. 3669, nar. just. min. od 12. aprila 1885 št. 4556 nar. list št. 28, razp. trg. min. od 30. avgusta 1902 št. 28415 in rasp. just. min. od 3. junija 1886 št. 7712. Ne vsebuje pa zgoraj navedeni ces. patent nikakega določila, se li smejo ti posli po zavodih izvrševati le za zavode same ali tudi za zunanje odjemalce. Vsled pomanjkanja takega določila, in ker so ta opravila omejena kot izjeme, je teoretično upravičena domneva, da smejo ti zavodi izvrševati rokodelske obrtne tvoreča opravila tudi za izvenzavodni promet; praktično ravnanje po tem pa bi bilo lokalnim rokodelcem-obrtnikom zelo kvarno ali celo pogubonosno. — Predvsem je upoštevati, da delajo ti zavodi z manjšimi nabavnimi in režijskimi stroški, v prvem pogledu vsled tega, ker nabavijo lahko večje množine materiala in zato po nižji ceni in, ker dobivajo poleg tega popuste, v drugem pogledu vsled tega, ker imajo delavne moči skoro zastoj. Zato je že avstrijsko justično ministristvo z razpisom od 12. aprila 1885 št. 5456 (just. nar. list št. 28) odredilo, da morajo kaznilnice v ublažitev konkurence napram malim obrtnikom-rokodelcem kolikor možno izenačiti cene izdelkov in delavnih moči za zunanji promet, odnosno za oddajo kazencev zasebnim podjetnikom z dnevnimi cenami, s katerimi morajo računati prosti obrtniki. Leta 1886 je isto ministristvo z razpisom od 3. junija 1886 št. 7712 v varstvo malega obrta posebno na stajališčih kaznilnic, poslednjim prepovedalo prevzemanje in izvršitev naročil za zasebne stranke, kakor tudi nadrobno prodajo zavodovih izdelkov posameznim odjemalcem. Ti predpisi glede kaznilnic se morajo konsekvntno in analogno uporabljati tudi glede poboljševalnic.

Določila obrtnega reda ne veljajo nadalje po točki e) uvodnega patenta k obrtnemu redu za železniška in paroplovna podjetja (državna in zasebna) in po čl. VIII. omenjenega patenta za državne monopole in regale. K poslednjim spadajo pošta in brzojav. Pojem »železniško podjetje« ob-

sega vse, kar spada k obratovanju železnice in služi izključno njihovim potrebam, torej tudi vsi pomožni zavodi za obrat podjetja (odl. upr. sod. od 25. junija 1901 št. 5043 Budw. 426 a). Slično se mora razlagati tudi pojma »pošta« in »brzojava«. Zato se mora zgoraj omenjeni določili uvodnega patenta k obrtnemu redu tolmačiti tako, da so iz veljave obrtnega reda izločena le ona obrtna opravila železnice, pošte in brzojava, ki služijo izključno obratovanju teh podjetij in, ki so za njih obratovanje potrebna. To naziranje se zrcali tudi v avstro-ministrskem ukazu z dne 12. januarja 1912. drž. zak. št. 13, s katerim se delo v železniških delavnicah državnih, kakor tudi zasebnih železnice, spadajočih pod zakon od 28. julija 1902 drž. zak. št. 156 pri nekaterih opravkih, ki so po sebi predmet rokodelskih obrtov, enači uporabljanju za pomočnika v enakovrstnih obrtnih obratih. V § 2 so nato naštetih sledeči v pošte prihajajoči obrti:

- a) kovači za vozove, ključavničarji za vozove;
- b) ročni kovači (izdelovalci železnega orodja);
- c) ključavničarji;
- d) kleparji;
- e) kotlarji;
- f) kovinski livarji, medeninski livarji;
- g) kolarji;
- h) mehaniki;
- k) strugarji;
- l) sedlarji;
- m) tapetniki;
- n) pleskarji in ličarji, v delavnicah, nahajajočih se na Dunaju, tudi slikarji izveskov in napisov.

To naštetje je taksativno in ne pripušča privzeta nadaljnjih rokodelskih obrtov na podlagi ekstenzivne interpretacije. Zato se mora smatrati, da so samo ta obrtna opravila železnice potrebna za vzdrževanje obrata in da le za nje ne veljajo določila obrtnega reda. Slično stališče je zavzeti glede obrtnih opravil pri pošti in brzojavi. Sicer pa gre tudi tukaj tem podjetjem pravzaprav le za zmanjšanje nabavnih stroškov in ne za dobiček v pravem pomenu besede. Na podlagi tega se lahko trdi, da je vsako izvrševanje rokodelskih obrtov, kakor čevlarskega in krojaškega s strani železnice ter poštne in brzojavne uprave, ki ne temelji na pridobljeni obrtni pravici, protipostavno in to celo tedaj, če so izdelki teh obrtov namenjeni le zaposlencem pri teh podjetjih, ker ne služijo neposredno obratovanju podjetja samega, in ker bi njih oddaja, če tudi le z malenkostnim nabavne in produkcijske stroške presega, presegajočim pomenila že dobiček.

Obrtnih opravil, ki jih izvršujejo razne vojaške delavnice, uvodni patent k obrtnemu redu ne omenja, pač vsled tega, ker manjka tudi tem opravilom redoma kriterij dobičkanosti. Obrtni red sam se dotakne vojaških oseb dvakrat in sicer v §§ 4 in 14 b-1. Prvi pravi, da določajo pose-

bni predpisi, v kolikor so vojaške osebe izključene od izvrševanja obrtov (t. j. samostojno izvrševanje obrtov). Po teh je aktivnim vojakom splošno prepovedan vsak obrt. Drugi določa, da se onim, ki so pred vstopom v aktivno vojaško službo redno dovršili učno dobo v obrtu, šteje kakor delo pomočnika v dotičnem rokodelskem obrtu ona doba, v kateri so kot aktivni vojaki v vojski, deželni brambi ali v mornarici redno opravljali taka opravila, ki so predmet rokodelskih obrtov. Iz tega sledi, da bi vojaška uprava smela izvrševati predmet rokodelskih obrtov tvoreče posle za civilne odjemalce in ne le za lastno potrebo samo na podlagi pridobljene obrtne pravice. Kar se tiče posameznih aktivnih vojaških rokodelcev jim poleg vojaških predpisov prepoveduje tudi razpis trg. min. od 3. avgusta 1895. št. 32820 zb. n. 2580 izvrševanje rokodelskih opravil obrtoma. Dejansko pa se ti predpisi od njih baje večkrat kršijo, a menda brez vednosti vojaške uprave.

Interes malih obrtnikov-rokodelcev in rokodelskih obrtov zahteva troje: 1. Država naj štiti obrtnike-rokodelce, ki se morajo za svoj obrt dolga leta pripravljati in zanj plačevati davke, pred čisto protizakonito konkurenco s strani raznih javnih delavnic (jetniških, poštinih, železniških in vojaških).

2. Ker obstojajo v tem oziru že nekateri posebni predpisi, naj se oni, za katere veljajo, na nje opozore in eventualno naj se podvzamejo potrebni koraki, da se doseže njih upoštevanje.

3. Če hoče državna uprava izvrševati obrte, naj se drži tudi za njo veljavnih določil obrtnega reda, ker je smatrati državo za juridično osebo v zmislu § 3 obrtnega reda.

To se daje vsem obrtnim oblastvom v vednost in ravnanje.

Dolgovi Evropskih držav.

Sodelovanje Amerike na genovski konferenci je bilo z vseh strani najbolj zaželeno, kajti Amerika predstavlja danes silo, brez katere je obnove Evrope popolnoma izključena. Na povabilo, da naj se udeleži genovske konference, pa je Amerika odgovorila s tem, da je skoraj istočasno z Anglijo zahtevala, da morajo vse evropske države plačati obresti in letni obrok za dolgov, ki so jih napravile med svetovno vojno v Ameriki.

Ta korak Amerike je prišel zelo nepričakovano in je naredil konec vsem govoricam, ki so jih širile razne ententne agencije, češ, da bo Amerika odpustila evropskim državam vse dolgov, v najslabšem slučaju pa vsaj del teh dolgov in vse obresti. Bolj kakor druge države je bila prizadeta Francija in zdi se, da je bil ta korak tudi naperjen največ proti njej in se je z njim hotelo dati

Franciji jasen migljaj, da naj svojo politiko orientira bolj v miroljubno smer. V splošnem pa je ta korak precej zaostrel gospodarsko krizo in vzbudil povsod veliko razburjenje, ki ga bomo prav lahko razumeli, če si predočimo višino dolgov evropskih držav v Ameriki.

Po poročilu »Federal Reserve Bulletin« je Amerika upnik sledečih evropskih držav:

Anglije s 4573 milijonov dolarjev, Armenije z 12 milijoni dolarjev, Avstrije s 24 milijoni dolarjev, Belgije s 100 milijoni dolarjev, Češkoslovaške s 97 milijoni dolarjev, Estonke s 14 milijoni dolarjev, Finske z 8 milijoni dolarjev, Francije s 3635 milijonov dolarjev, Grške s 15 milijoni dolarjev, Jugoslavije s 55 milijonov dolarjev, Kube z 9 milijoni dolarjev, Italije z 1809 milijonov dolarjev, Litavske s 5 milijoni dolarjev, Madžarske z 2 milijona dolarjev, Poljske s 136 milijonov dolarjev, Romunije z 39 milijonov dolarjev, Rusije z 12 milijoni dolarjev.

Angliji pa dolgujejo glasom nepopolne statistike, objavljene nedavno v »Timesu« sledeče države:

Francija 573 milijonov liver šterlingov, Grčija 3 milijone liver šterlingov, Belgija 13 milijonov liver šterlingov, Italija 502 milijona liver šterlingov, Portugalska 18 milijonov liver šterlingov, Romunija 22 milijonov liver šterlingov, Rusija 567 milijonov liver šterlingov.

Če vzamemo samo približne kurze, za dolar 250 kron in za 1 liv. št. 1000 kron, vidimo, kako ogromne so vsote, ki jih dolgujejo evropske države. Že samo obrestovanje tako silno obremenjuje proračune posameznih držav, da je vsak svobodnejši gospodarski razmah skoraj popolnoma izključen. Genovska konferenca, na katero je ves svet polagal toliko nad, dosedaj v tem oziru ni ničesar storila in ničesar tudi storiti ne bo mogla brez intenzivnega sodelovanja Amerike in gospodarsko ojačane sovjetske Rusije.

Trgovina z zrnjem.

Žitne cene so danes po celem svetu jako visoke. Porast cen po celem svetu je v prvi vrsti posledica izpada ruskega izvoza. Rusija je bila na prvem mestu kot izvoznica, in je izvažala na leto po 100 milijonov pudov zrnja (63 pudov = ena tona). Sedaj Rusija ne izvažata ničesar, pač pa sama potrebuje milijone pudov zrnja. To se pozna v cenah, ker producent in spekulant ni imel nikdar srca. To vidimo in občutimo sedaj pri nas doma, kjer so šle cene neizmerno navzgor.

Danes so na prvem mestu Argentinijska, potem pridejo Združene države, Kanada, Avstralija, Indija, Egipt, Jugoslavija, Rumunija in Bolgarska. Uvažajo pa Anglija (to je največji uvoznik), Francija, Italija, Avstrija, Češka in Nemčija. Za nas bi lahko bila najboljša odjemalka

Nemčija. V svojo škodo pa se nismo takoj zanimali za tega odjemalca, pač pa smo kuhali kot zvesti zavzniki zlobne tete antante jezo. Seveda nas je Avstrija pošteno skubla zaradi tega.

Našo žitno trgovino imajo v rokah v prvi vrsti židje. Ti vlečejo iz našega poljedelstva največji dobiček, ne kmetovalec, ki je oral in sejal.

Poleg sladkorja se z zrnjem najhujše špekulira. Pred vojno je bilo v Avstriji gnezdo špekulacije Budimpešta. Pri špekulaciji si stojata dve stranki nasproti: hosisti in besisti, med njima pa je trgovec in pek, ki je naravnost v stiku z konzumom.

Budimpeštansko špekulacijo je prekašala po obsegu in vplivu špekulacija v Čikagu in New Yorku. Proti tem so bili v Budimpešti muhe.

Leta 1905 so izginile iz trga Združene države kot izvoznik in to je porabila špekulacija, da je dosegla »primerne« cene. Svetovno znani so postali takrat Leiter, Philipps in Armour s svojimi divjimi izpadi. V Čikagu in New Yorku niso trgovali, tam so igrali.

Visoke cene koristijo v prvi vrsti tistemu, ki ima v rokah efektivno pšenico, to je blago, ki je res zrastlo. Kdor pa nima v rokah resničnega blaga in si ga ni nabavil, ampak prodaja na srečo, dela kupčije »in bianco«.

Pogostoma slišimo besede o svetovni trgovini, svetovnih cenah in svetovnem prometu. V resnici pa v žitni trgovini ni ne svetovnih cen, ne svetovnega trga in ne svetovne trgovine. Res je ta trgovina najboljša organizirana in ima najboljšo informacijo službo, ali cene in trgovina so odvisne v prvi vrsti od vplivov ožjega ozemlja. To smo videli pred vojno, to vidimo danes. Na Ogrskem so bile vedno višje cene kot drugje, Nemčija je imela druge cene kot Francija, Berlin zopet druge kot Bavarska itd. Na cene tedaj vplivajo vplivi, ki stoje izven svetovnega prometa.

Danes se trži le z efektivnim zrnjem, ker biankoprodajalcev ni.

Tipičen odgovor.

Zveza trgovskih gremijev in zadrž se je obrnila na generalni inšpektorat ministrstva financ v zmislu resolucij celjskega shoda, da se čimprej prične z izplačevanjem 20 % odtegljaja ob priliki markiranja kronskih novčanic in je dobila na svojo vlogo potom delegacije ministrstva financ sledeč klasični odgovor, ki je vzor birokratskih zolizmov, ki izraščajo v zadnjem času vedno bujnejše v finančnem ministrstvu. Odgovor se namreč glasi:

»Delegaciji Ministarstva finansija Ljubljana. Dostavlja se sa preporo- kom, da Delegacija izvoli na osnovi postujočih propisa po ovome dati potrebno obaveštenje po ovome Svez- i trgovačkih gremijev i zadrž za

Podlistek.

M. Savič:

Naša Industrija in obrt.

(8. nadaljevanje.)

Pozneje so začeli kmetje bolj pazno namakati konopljo — ker so uvideli, da je konoplja, ki je namočena v čisti, bodisi stoječi ali tekoči vodi, boljše kakor pa konoplja, namočena v blatu ali pa v blatni vodi.

Početkom sedemdesetih let preteklega stoletja ustanovil je neki Švicar več tovarn v Bački, Sloveniji in Banatu, da se konoplja brez močenja podela v konopnino. Ker pa takrat za tako konopnino ni bilo dovolj porabe, kakor jo je sedaj, so te tovarne druga za drugo propadle.

Znaten napredek v močenju je uvedel leta 1884 v Palanki v Bački g. Karol Mihels, ki je obložil jame za namakanje s hrastovim lesom, in ker je vzel hrastove pokrove za pritiskanje konoplje v jame. Voda se je dovajala s črpalkami iz donavskega rokava in po namakanju se je kono-

plja izprala v čisti vodi. Na ta način se je pridobivala enakomerno svetla, čista, mehka in zelo močna konoplja, ki je bila priznana za svetovno znamko. Ta sistem so prevzeli polagoma tudi drugi. Po tem je uvedel Narbut v Segedinu močila iz betona, ki so bila po ceni in rabila manj vode, ker se je poprej skozi hrastovo oblego zgubljala voda, vendar imajo ta nedostatek, da se voda v njih teže ogreje in vsled tega namakanje v njih na pomlad in na jesen ni popolno. Nadalje so se gornje vrste premočile, medtem, ko so bile daljne samo deloma namočene in so ostale žive in dale trdo konopnino.

Toda radi štednje z vodo, so danes močila povečini iz betona. Dotodaj se je vse trlo na roko. V svrhu štednje z delavno silo so se vpeljali stroji in sicer sistem g. Mihelsa mltila na bobenj in sistem Gere mltila na kolesu. Prvi tolče konopljo s pomočjo težkega kladiva, kar povzroča mnogo odpadkov, toda napravi konopljo zelo gibčno; drugi pa bolj striže pozder in mlati konopljo in daje zelo dobro vlakno. Stebla se naj-

prvo olomijo na angleških lomilcih. Vlakno, ki pri trenju odpade, se čisti s posebnimi stroji.

Čim bolj se je uvajalo enakomernejše in zanesljivejše tovarniško predelovanje konoplje, in na ta način sestava enostavnejših znamk, tem bolj se je kazal tudi interes inozemstva za naše produkte, tako da se je vojvodinska konoplja na svetovnih tržiščih mnogo rabila. Vlada je, ko je videla rastoče povpraševanje, začela podpirati ustanavljanje novih podjetij s podeljevanjem državnih podpor oproščenjem od plačevanja davkov na daljšo vrsto let, kakor tudi z zelo ugodnimi železniškimi tarifi. Za poljedelce je bila kultura konoplje donosna in se je hitro širila; tovarne pa so nastajale kot gobe po dežju. Predelovanje v tovarnah se je vedno bolj prilagajalo zahtevam svetovnega tržišča in so se strojne opreme tovarne vedno bolj in bolj spopolnjevale. Pa tudi močenje samo se je izboljšavalo, ker se je vpeljavalo močenje v naravni topli vodi, kakor v Dravi, v Sabolču v Baranji in v Vranjski Banji v Srbiji ali pa v ume-

tno topli vodi. Take vode so v stanju, da proizvedejo najboljšo konopljo, ki konkurira italjanski.

Ravno tako, kakor se je izpopolnila tovarniška predelava, morala se je izboljšati tudi kmečka konoplja, da bi bila primerna za izvoz, ker se je kmečka konoplja namakala še vedno v močilih iz zemlje in predelovala z roko. Občine, ki so imele dobro rečno vodo, zgradile so umetna močila v Palanki, Vrbsu, Torži in Futogu. Ostale občine so uporabljale obstoječe reke in ribnike, kakor pri Mostongu (Bačka) ležeči kraji, kjer se je vsled tega tudi sejanje konoplje zelo razširilo. Do vojne je bilo gojenje konoplje doseglo svoj vrhunec, pa je v dobi vojne nazadovalo.

Produkcija konoplje leta 1913 je znašala 1500—1600 vagonov konopnega vlakna in sicer od zasejane površine od 36—40.000 katastralnih oralov. V istem letu se je produciralo lanu 100—110 vagonov, iz zasejane površine od 5—6000 katastralnih oralov. Konoplja se vseva v Bački v starem donavskem koritu od kanala Kralja Petra do Donave.

Slovenijo u Ljubljani s tim, da se za sada ni prema kome ne može odstupati od tih postujućih propisa po predmetu.

Za navaden domači razum pomeni ta odgovor, da se lahko zainteresenti, ki govor, dali kolkovati denar, obrišejo za te vsote pod nosom.

Izvoz in uvoz.

Uvoz našega mesa v Avstrijo. Z Dunaja poročajo: Ker je Madžarska zadržala izvoz živine, je nastalo v Avstriji, zlasti na Dunaju, veliko pomanjkanje mesa in so cene mesu silno poskočile. Vsled tega se je povečal uvoz mesa iz Rumunije in Jugoslavije. V prihodnje se obeta zlasti velik uvoz iz Jugoslavije.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Svobodna trgovina s sladkorjem v Češkoslovaški. V Češkoslovaški je z dnem 15. t. m. bila uvedena svobodna trgovina sladkorjem.

Zunanja trgovina Madžarske. V preteklem letu je znašal madžarski izvoz 23,3 milijonov kvintalov, napram 5,4 milijonov kvintalov v letu 1920, a uvoz je znašal 8,4 milijonov kvintalov, napram 5,2 milijonov kvintalov. Pri uvozu pripade na češkoslovaško blago 52 od sto, na nemško 15,14 od sto, na avstrijsko 8 od sto.

Industrija.

Madžarska tekstilna industrija. Delna zveza madžarskih tekstilnih industrijalcev je podala letno poročilo, iz katere smo posneli to-le: Madžarski je treba kriti le majhen del svoje potrebe tekstilnih izdelkov. Potrebuje namreč 11 milijonov metrov volnenega blaga in od tega ima 14 odstotkov; 25 milijonov sirove volne, od katere ima 30 odstotkov lastne robe; 150 milijonov ostale volnene robe, od katere ima 50 odstotkov lastne produkcije. Tako ima tudi znatno kritje za platneno blago in juto.

Denarstvo.

Statistika pošt. ček. urada v Ljubljani v mesecu aprilu: Vlogov je bilo 132.545 v znesku Din. 210.009.038,31, od tega v kliringu 3677 v znesku Din. 61.925.877,29, vplačano pri naši blagajni 648 v znesku Din. 16.395.145,02. Izplačil je bilo 55.848 v znesku Din. 204.346.332,24, od tega v kliringu 2959 v znesku Din. 61.925.877,29, izplačano pri naši blagajni 776 čekovnih nakaznic v znesku Din. 7.333.900,75 in 1885 blagajničnih čekov v znesku Din. 49 milijonov 924.203,47.

Trboveljska premogokopna d. d. je sklenila na svoji 49. glavni skupščini, da se na kupon št. 9 za pretečeno leto izplača v ime dividende 48 jugokron počenši od 1. junija. Nadalje se je sklenilo povišanje delniške glavnice od 48 na 100 milijonov kron.

Prva privatna banka v Rusiji. Ruski listi poročajo, da je sovjetska vlada potrdila statute prve privatne trgovinske banke, ki se je osnovala po nacionalizaciji starih bank. Banka se imenuje Južno-vzhodna banka in bo imela svoj sedež v Rostovu ob Donu. Temeljno glavnica znaša 2 milijona zlatih rubljev.

Kmetijstvo.

Državno vinarsko nadzorništvo za bivšo Kranjsko v Novem mestu se je opustilo. Posle vinarskega nadzornika so prevzeli okrajni ekonomski, ki uradujejo pri okrajnih glavarstvih. Na te se je obračati v zadevah, ki se tičejo državnih trdnj in vinogradništva v posameznih okrajih. Bivši vinarski nadzornik g. B. Skaliky je prevzel vodstvo državne kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu in je strankam v strokovnih zadevah tudi še nadalje na razpolago.

Postaja za čiščenje žita. Kakor poročajo iz Beograda, je kmetijsko ministrstvo sklenilo, da se letos osnuje po vsej državi veliko število postaj za čiščenje žita. Potrebni stroji se bodo nabavili v Nemčiji na račun reparacij.

Promet.

Prometne omejitve. Sprejemanje in odpošiljanje goveje živine za Italijo preko Rakeke je samo za klavnice v postajah Trieste S. Sabba, Trento, Torino, Milano, Venezia, Genova, Firenze, Ro-

ma in Napoli dovoljeno. Posebno pa opozarjamo: 1. Vsak izvoznik mora imeti uvozno dovoljenje kraljeve italijanske vlade. 2. Sprejemanje pošiljk goveje živine za Postojno loko je prepovedano, nadalje so tudi reekspedicije v Postojno še vedno ukinjene. 3. Ker italijanska carinarna v Podbrdu doslej še ni prejela nikakega obvestila o dovoljenem uvozu goveje živine v Italijo niti s posameznimi dovoljenji italijanskih oblasti ter vsled tega zavrača vse take pošiljke, se s takojšnjo veljavnostjo ukinje sprejemanje in odpošiljanje goveje živine za Italijo preko postaje Bistrica-Bohinjsko jezero. Medpotne take pošiljke se zadržijo in stavijo pošiljatelj na razpolago. — Po nalogu ministrstva saobračaja št. 14.886-1922 se sprejemajo neovirano one pošiljke, ki prihajajo iz Nemčije na račun reparacije, navzlic morebitnim obstoječim prometnim omejitvam in se odpošiljajo nemoteno naprej.

Brzovlak Budimpešta - Beograd. Prometno ministrstvo javlja, da je pričel voziti s 15. majem direktni brzovlak med Budimpešto in Beogradom.

Podonavska ekspresna zveza Beograd-Dunaj. Z včerajšnjim dnevom so začeli voziti ekspresni parniki beograjskega brogarskega sindikata preko Budimpešte in Vratislave na Dunaj in nazaj v Beograd.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Ljubljani pozivlje vse one svoje člane, ki se nameravajo udeležiti poročne slavnosti Nj. Vel. kralja, da to nemudoma javijo v gremijski pisarni, da se tam vse potrebno ukrene za bivanje v Beogradu.

Dobava, prodaja.

Dobava kruha. Komanda dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanja, da se zaključuje dne 7. junija t. l. ob 10. uri dopoldne pri Komandi mesta v Slov. Bistrici pismena neposredna pogodba za pečenje kruha iz državne moke za potrebo garnizije Slov. Bistrica. Predmetni oglas je interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Dobava mesa. Dne 22. maja t. l. se bo sklenila pri Komandah mesta v Ptuj in Slovenski Bistrici pismena neposredna pogodba za dobavo mesa za potrebo teh dveh garnizij za mesec junij 1922. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava raznega materiala. Uprava smodnišnice (barutane) v Kamniku razpisuje na dan 27. maja t. l. ob 10. uri dopoldne v svoji pisarni ofertalno licitacijo glede dobave škatelj iz kartona, etiket, lesenih kroglic, leskovih obročev, trdih drv, bukovih desk, žebeljev, železnih in bronastih kroglic, mreže iz medene žice, pločevinastih plomb, bele pločevine, angl. kositra, vijakov, preje, sukanca, masil, platna (gradl), vreč iz papirnatega platna, kravine, jermenov, dekstrina, loja, kleja, mila, strešne lepenske, solne kisline, stearinskih sveč, salmijaka, brezovih metelj, vžigalic, strojnega olja, tovozne masti, pohišstva iz riževe slame, šlap iz sukna, svedrov, žag, listov za žage ter nožev za stružne stroje. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Razno.

Delegacija ministrstva financ objavljala uradno, da so v smislu 7. maja došle odločbe generalne direktije posrednih poreza tudi v Sloveniji oproščene plačila takse legitimacije državnih nameštencev in vpokojencev ter njihovih rodbinskih članov za znižane vožnje na železnih.

Znižanje poštne. S 1. junijem t. l. se zniža poština v Italiji za pisma v Avstrijo (za prvih 20 gramov) na 0,60 L., za navadne dopisnice pa na 0,40 L. Zniža pa se tudi poština iz Avstrije v Italijo, in sicer za pisma na 60 Ka, za dopisnice pa na 35 Ka.

Pogozdovanje Krasa. Na Goriškem, posebno onih delov, ki so bili med vojno uničeni, pogozdovanje lepo napreduje. V Svetem je bilo letošnjo pomlad nasajenih 8000 drevesc, v Komnu 45

tisoč, v Lipi (Trstelj) in Temnici (Tričnik) nad 150.000, v Selah nad 20.000, na Vojšči okoli 75.000, pri Zagarih približno 20.000, a na Gorjanskem nad 50.000. Vsega skupaj nad trideset milijona.

Nezaposlenost v Češkoslovaški. Število nezaposlenih v Postejovi v češkoslovaški republiki znaša z družinami vred 10.000 oseb. Čevljarska obrt je razen par izjem popolnoma prenehala, enako je tudi s krojaško industrijo. Ker so tudi zidarji in tesarji brez dela, je sklenil mestni svet, prositi vlado, naj prične kakor mogoče kmalu z zidanjem nameranih novih poslopij, da pridejo vsaj zidarski in tesarski delavci do kruha.

Vzorčni velesejem v Parizu se vrši od 10. do 25. maja t. l. Zveza trgovskih gremijev in zadrug, prosi, da blagovolijo eventualni interesi in posetniki za ta sejem naznaniti svoje naslove zvezni pisarni Ljubljana, Gradišče 17.

Katalog razstavljalec IV. Praškega vzorčnega sejma. Katalog razstavljalec IV. Praškega vzorčnega veletrga je izšel ter stane Din. 20.— in se naroča pri oficijelnem veletržnem zastopniku anončni in reklamni družbi Alo-ma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. Katalog obsega seznam razstavljalec po alfabetu, strokah in skupinah, dalje seznam inserentov ter raznovrstna navodila. Zastopanih je preko 2700 blagovnih strok, ki vsebujejo pač vse, kar zamore jugoslovanski trgovec potrebovati. Srbohrvatski ključ k blagovnemu seznamu tega kataloga se dobi za ceno Din. 5.—. Kdor potrebuje prvovrstnih naslovov za trgovske zveze iz Češkoslovaške, dobi iste v imenovanem katalogu.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Naknadno vterjavanje povišane ležarine. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani obvešča vse interese, da je prejela 6. maja 1922 odlok generalne direktije carine št. 89.078 z dne 24. decembra 1921, s katerim se ji sporoča, da je carinski svet na seji dne 22. marca t. l. razpravljal o njeni spomenici v zadevi naknadnega vterjavanja ležarske razlike za dobo od 26. maja do 12. avg. 1921 pri glavni carinarnici v Ljubljani in odločil, da je to naknadno vterjavanje ležarske popolnoma umestno in utemeljeno v zakonitih predpisih, ker se je povišana taksa ležarske po uredbi o izpremembi člena 22 zakona o splošni carinski tarifi imela pobirati počenši od 26. maja 1921 za vse blago brez razlike, ali se nahajajo v državnih ali ne-državnih carinskih skladiščih. Ta odlok carinskega sveta je odobril g. finančni minister, s čemur je odlok dobil izvršilno moč.

Tržna poročila.

Žitni trg. Cene žitu v Vojvodini so sledeče: pšenica 15,35 K, ječmen 1200 kron, koruza 10,80, pšenična moka (št. 0) 21,50. — Svinjska mast se je ponujala po 84 K.

Cene kožam v Češkoslovaški. V Pragi se prodajajo kože junic od 25 do 29 in pol kg po 11 do 11,20 K. kg, od 30 do 39 in pol kg 18,10, od 40 kg dalje 11,80. Volovske kože od 30 do 39 in pol kg 10,20 do 11, od 40 do 49 in pol kg 9, od 50 do 59 in pol kg 6,50, od 60 kg dalje 6. Slovaške volovske kože 5,25 do 6,70, madžarske 5,50 do 5,70. Kravje kože od 25 do 29 in pol kg 8, od 30 do 39 in pol kg 8,70, od 40 kg dalje 8,40. Bikove kože od 40 do 49 in pol kg 6,75, od 50 do 59 in pol kg 5,25, od 60 kg 5,25, od 60 kg dalje 4,75. Telečje kože I. vrste do 3 kg 14,20, II. vrste 3—4 kg 15—15,50, III. vrste 4—5 kg 18,70—19, od 5—6 kg in dalje 16,50. Konjske kože 5,80.

Sejmsko poročilo. Na svinjskem semnju v Mariboru so bile sledeče cene: Mladi prašiči 5—6 tednov stari 300 do 400 K, 7 do 9 tednov 600 do 700 K, 3 do 4 mesece 1100—1200 K, 4 do 6 mesecev 1400—1600 K, 8 do 10 mesecev 2000 do 2500 K, pol pitane 1 kg žive teže 60 do 62 K, kože komad 500 do 650 K, kozlički komad 250 K.

Indigo papir.
THE REX CO., LJUBLJANA.

Hmelj.

Živinski sejem pri Sv. Urbanu. Pri Sv. Urbanu nad Ptujem se vrši dne 26. maja velik živinski sejem.

II. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov. Zalec v Savinjski dolini, dne 16. maja 1922. Od našega zadnjega poročila smo imeli le 12 dni brez dežja in jutranja temperatura je znašala povprečno le 6 do 7 stopinj R. Iz navedenega je umevno, da vreme zadnjih 14 dni nikakor ni bilo ugodno razvoju hmeljske rastline. Stanje je torej prav različno; poleg 2 m visokih poganjkov v posameznih žičnih nasadih, se najdejo tudi vr-tovi, v katerih je rastlina komaj vzklila iz zemlje. S hmeljem zasajena ploskev se je približno za 25 odstotkov povečala. Društveno vodstvo.

Borza.

Zagreb, devize: Dumaj 0,70—0,73, Berlin 24—24,50, Budimpešta 8,90—9, Bukarešta 48—51, Rim 360—365, London 303—307, Pariz 612—620, Praga 132,75—133, Curih 1300—1315. Valute: dolar 65,50—67,50, 20 K v zlatu 200, lire 360.

Jadranska banka 355—360.

Jugoslovenska banka 110—110,50.

Ljubljanska kreditna banka 230.

Ljublj. strojne tovarne 217.

Trbov. premogokopna družba 265.

Beograd, devize: Dunaj 23,80 do 23,90, Pariz 607, Budimpešta 9, Rim 359, Praga 132,50, London 247, Bukarešta 49,25, Curih 1300, Dunaj 0,74. Tendence čvrsta.

Curih: Berlin 1,85, Newyork 524, London 23,35, Pariz 47,97, Milan 27,32, Praga 10, Budimpešta 0,68, Zagreb 1,92, Varšava 0,13, Dunaj 0,525, avstrijske žigovane krone 0,550.

POZOR TRGOVCI — KRALJEVA POROKA

se bliža. Za ta izreden slučaj je tvornica »Icarus« izdelala umetniško izdelan relief Kralja in Kraljice. Opis reliefa je razviden v današnjem oglasu.

Ker potniki ne morejo obiskati v tem kratkem času vseh p. n. trgovcev Jugoslavije, je tvornica »Icarus« razposlala na vse trg. zbornice vzorce na ogled. Razposlila se najmanj 1 gros (12 ducatov) poštne prosto in to samo po poštne povzetju. Ako bi prejeto blago in cena ne ugalala in se v 3 dneh po prejemu trdiki vrne, se že plačano vsoto in eventualni stroški povrnejo. S tem je dana možnost vsakemu trgovcu, da lahko brez vsakega rizika naroči po 1 gros brez da je videl vzorec. Pri eventualnih naročilih 5 grosov je 5 odstotkov, pri 10 in več grosov 10 odstotkov popusta. Z ozirom na kratek čas do poroke se lahko naroča tudi telegrafski na »Icarus« Ljubljana 7.

Glej današnji inserat!

Pridatke za Nat. Reg. blagajne

kontrolne trakove, šekovne zvitke, barvo itd. dobavljajo ANTON RAVHEKAR, Ljubljana, Pred Jkoffijo 20. Glavna zal. pridakov NRK.

Lesene žeblice za čevlje

izdeluje

Tovarna lesenih žeblic

Ivan Seunig ml.

Tacen pod Šmarno goro pri Ljubljani.

Hiša

nova močno zidana, z novo opeko krita, tik glavne ceste, 5 minut od kolodvora, v zelo prijaznem, priljubljenem in prometnem kraju, prikladno za kakega obrtnika, železničarja ali obitelj, ki da otroke v meščansko šolo, se proda zelo poceni. Stanovanje takoj prosto. Vprašati pismeno ali ustmeno pri VEKOSLAVU POSTRŽIN, STARA VAS 45 pri Vidmu Krško ob Savi.

Obvestilo.

P. n. odjemalce vljudno obveščam, da vodim dosedanjo trgovino z mešanim blagom **Resnik & Vabič** radi izstopa g. Vabiča samostojno ter vodim trdko za naprej samo pod imenom **Franjo Resnik, Maribor, Krčevina**.

Priporočam se za nadaljno naklonjenost s spoštovanjem

Franjo Resnik.

Mavec - gips portland in roman- cement

nudi po najnižji ceni

Kosta Novakovič

veletrgovina s stavbenim
materijalom

Ljubljana,

Miklošičeva cesta šte. 13.

Esence za žganje in likerje:

Cognak, Hrušov (Kaiserbiernen),
Rum - koncent., Rum - kompos.,
Vanile, Kumnov.

Sadne arome za brezalk. pijače:

Malinova, jagodova, jabolčna, ci-
tronova, oranžna, vanilova - aroma.

Esenci za kandite in sladčice.

Sadni eteri v treh različnih kon-
centracijah z primesjo umetnih
eterov.

Sadni sok:

Malinovec la. z raf. sladkorjem,
Citronov sirup z » » »
Oranžni » » » » »

Po najnižjih dnevnih cenah priporoča:

Tovarna sadnih sokov, esenc itd.

Srečko Potnik, Ljubljana,

Metelkova ul. 13, vis-a-vis Belg. voj.

VELETRGOVINA

Gregorc & Verlič

Ljubljana

priporoča

špecerijsko, koloni-
jalno blago in vsako-
vrstno žganje.

☛ **Zahtevajte cenike!** ☛

KORANIT

zajamčeno pravo asbestni
škrlj za kritje streh.

Zaloga

pri krovu Fr. Fujan-u, Ljubljana-
Illova 48.

Mikšjo prodajalko

spretno manufakturnistinja

sprejem v mojo mešano trgovino. —

Prednost imajo iste, katere so vajene tudi
pri glavni tobačni zalogi. Takojšne ponudbe
z navedbo dosedanjega službovanja in pre-
pisi spričeval je poslati trdko

Josip Kostanjšek, Mozirje v Sav. dolini.

Na drobno!

Na debelo!

Vse vrste usnja: boks, ševro, črni
in barvani, prodaja trgovina usnja

J. MARCHIOTTI, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta šte. 30.

Naznanilo.

S tem obveščamo cenj. odjemalce, da smo pre-
vzeli za sledeče tobačne rajone **monopolno ve-**
leprodajo soli, in sicer:

za Ljubljano, Vrhniko, Kamnik, Lukovico in Litijo.

Sol je plačljiva naprej, vsled česar prosimo cenj.
odjemalce, da nakažejo pravočasno denar, ker bi njih
naročila, ki niso krita s plačili, ne mogli izvršiti.

Cenjene odjemalce mesta Ljubljana prosimo, da
pošiljajo po sol z lastnimi vozmi, ker mi sol na dom
ne dostavljamo.

JADRAN, d. z o. z., kralj. monopol. prodaja soli
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 9.

Uvoz in prodaja raznovrstnega ino-
zemskega manufakturnega blaga.

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA

Posebni oddelek za pletenine, trikotažo
in perilo.

Kraljeva poroka

se vrši 1. junija 1922. Za to svečanost je izdelala naša tvornica umetniški relief
kralja in kraljice, ki je lep okras vsaki hiši. Relief služi kot spomin na kraljevo
poroko in naj ne manjka v nobeni družini. Cena je primerno nizka. Relief je imitacija
kovine v raznih nijansah ovalnost, izdelan kot nastavek za na omare; pripraven pa
je tudi za obešanje na steno, za kar je napravljena zlato-rumena žnora in sredi (vrhu)
žnore jugoslovansko-romunska pentlja kot simbol veze (poroke).

Ta krásno in umetniški izdelan relief se dobi od 20. maja dalje v vseh bolj-
ših galanterijskih trgovinah Jugoslavije. (Naročili so si ga tudi rumunski trgovci v
velikem številu). Nabavite si vsi ta redek in lep spomin z željo

Živel Nj. Vel. kralj in njegova nevesta!

„ICARUS“, tvornica igrač, Ljubljana 7.

Pozor trgovci!

Lasten izdelek!

Pristne otepače

(kloferje)

iz španskega

trsja

izdeluje

Anton Merhar

pletarski mojster

Ljubljana, Sv. Petra cesta 22.

Zahtevajte cenik
in vzorca!

Brzojavlj: Hedžet

Telef. št. 75.

Manufakturna trgovina na veliko
Hedžet & Koritnik — Ljubljana

Frančiškanska ulica 4